Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. lapkričio 22 d.*

„Apeliacinis skundas – Aplinka – Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 – Tam tikrų cheminių medžiagų ir tam tikrų mišinių klasifikavimas, ženklinimas ir pakavimas – Reglamentas (ES) Nr. 944/2013 – Aukštos temperatūros akmens anglių deguto klasifikavimas – Ūmaus toksiškumo vandens aplinkai (H400) ir lėtinio toksiškumo vandens aplinkai (H410) kategorijos – Rūpestingumo pareiga – Akivaizdi vertinimo klaida“

Byloje C-691/15 P

dėl 2015 m. gruodžio 17 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Komisija, atstovaujama K. Talabér-Ritz ir P.-J. Loewenthal,

apeliantė,

palaikoma:

Danijos Karalystės, atstovaujamos C. Thorning ir N. Lyshøj,

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos T. Henze, J. Möller ir R. Kanitz,

Nyderlandų Karalystės, atstovaujamos M. Bulterman ir C. S. Schillemans ir J. Langer,

įstojusių į apeliacinį procesą šalių,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Bilbaína de Alquitranes SA, įsteigtai Luchana-Baracaldo (Ispanija),

Deza a.s., įsteigtai Valašske Meziržyčiuose (Čekijos Respublika),

Industrial Química del Nalón SA, įsteigtai Ovjede (Ispanija),

Koppers Denmark A/S, įsteigtai Niborge (Danija),

Koppers UK Ltd, įsteigtai Skantorpe (Jungtinė Karalystė),

Koppers Netherlands BV, įsteigtai Eithorne (Nyderlandai),

Rütgers basic aromatics GmbH, įsteigtai Kastrope-Raukselyje (Vokietija),

* Proceso kalba: anglų.

Rütgers Belgium NV, įsteigtai Zelzatėje (Belgija),

Rütgers Poland sp. z o.o., įsteigtai Kędzierzyn-Koźle (Lenkija),

Bawtry Carbon International Ltd, įsteigtai Donkasteryje (Jungtinė Karalystė),

Grupo Ferroatlántica SA, įsteigtai Madride (Ispanija),

SGL Carbon GmbH, įsteigtai Meitingene (Vokietija),

SGL Carbon GmbH, įsteigtai Bad Goisern am Hallstättersee (Austrija),

SGL Carbon, įsteigtai Pasi (Prancūzija),

SGL Carbon SA, įsteigtai La Korunjoje (Ispanija),

SGL Carbon Polska S.A., įsteigtai Racibuže (Lenkija),

ThyssenKrupp Steel Europe AG, įsteigtai Duisburge (Vokietija),

Tokai erftcarbon GmbH, įsteigtai Grevenbroiche (Vokietija),

atstovaujamoms advokatų K. Van Maldegem, C. Mereu ir M. Grunchard ir *advocate* P. Sellar,

ieškovėms pirmojoje instancijoje,

Europos cheminių medžiagų agentūrai (ECHA), atstovaujamai N. Herbatschek, W. Broere ir M. Heikkilä,

GrafTech Iberica SL, įsteigtai Pampelune (Ispanija), atstovaujamai advokatų C. Mereu, K. Van Maldegem ir M. Grunchard ir *advocate* P. Sellar,

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. G. Fernlund (pranešėjas), teisėjai A. Arabadjiev ir E. Regan,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorius administratorius I. Illéssy,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. birželio 15 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2017 m. rugsėjo 7 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniame skunde Europos Komisija prašo panaikinti 2015 m. spalio 7 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Bilbaína de Alquitranes ir kt. / Komisija* (T-689/13, nepaskelbtas Rink., toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2015:767), kuriuo tas teismas panaikino 2013 m. spalio 2 d.

Komisijos reglamentą (ES) Nr. 944/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, siekiant jį priderinti prie technikos ir mokslo pažangos (OL L 261, 2013, p. 5, toliau – ginčijamas reglamentas), kiek juo aukštos temperatūros akmens anglių degutas (CE Nr. 266-028-2, toliau – ATAAD) priskiriamas prie 1 kategorijos ūmaus toksiškumo vandens aplinkai (H400) ir 1 kategorijos lėtinio toksiškumo vandens aplinkai (H410) cheminių medžiagų.

Teisinis pagrindas

2 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2011 m. kovo 10 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 286/2011 (OL L 83, 2011, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 1272/2008), 4–8 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„ 4) Prekyba cheminėmis medžiagomis ir mišiniais yra ne tik vidaus rinkai, bet ir pasaulinei rinkai svarbus klausimas. Todėl įmonėms būtų naudinga, jei klasifikavimo bei ženklinimo taisyklės būtų suderintos pasauliniu mastu ir jei, viena vertus, tiekimui bei naudojimui skirtos klasifikavimo bei ženklinimo taisyklės ir, kita vertus, vežimui skirtos klasifikavimo ir ženklinimo taisyklės būtų nuoseklios.

5) Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pasaulinei prekybai ir kartu apsaugoti žmonių sveikatą bei aplinką, 12 metų Jungtinių Tautų (JT) struktūroje buvo kruopščiai rengiami suderinti klasifikavimo ir ženklinimo kriterijai; taip atsirado Pasauliniu mastu suderinta cheminių medžiagų klasifikavimo ir ženklinimo sistema (toliau – GHS).

6) Šis reglamentas grindžiamas įvairiomis deklaracijomis, kuriomis Bendrija patvirtino ketinanti prisidėti prie klasifikavimo bei ženklinimo kriterijų suderinimo pasauliniu mastu ne tik JT lygiu, bet ir į Bendrijos teisę įtraukiant tarptautiniu lygiu suderintus GHS kriterijus.

7) Įmonėms teikiama nauda didės, kai vis daugiau pasaulio šalių į savo teisės aktus perkels GHS kriterijus. Bendrija turėtų būti šio proceso lyderė, skatinanti kitas šalis sekti jos pavydžiu ir siekianti suteikti Bendrijos pramonei konkurencinio pranašumo.

8) Todėl labai svarbu Bendrijoje suderinti cheminių medžiagų, mišinių ir tam tikrų konkrečių gaminių klasifikavimo bei ženklinimo nuostatas ir kriterijus atsižvelgiant į GHS nustatytus klasifikavimo kriterijus ir ženklinimo taisykles, taip pat remiantis 40 metų patirtimi, įgyta įgyvendinant galiojančius Bendrijos teisės aktus cheminių medžiagų srityje ir išlaikant apsaugos lygį, pasiektą įgyvendinant suderintą klasifikavimą ir ženklinimą reglamentuojančią sistemą, taikant Bendrijoje nustatytas pavojingumo klases, kurios dar neįtrauktos į GHS, ir galiojančias ženklinimo bei pakavimo taisykles.“

3 Reglamento Nr. 1272/2008 I priedas, kuriame išdėstyti, be kita ko, klasifikavimo į pavojingumo klases kriterijai ir jų skirtumai, sudarytas iš penkių dalių. Šio priedo 4 dalyje esantis 4.1.3 punktas „Mišinių klasifikavimo kriterijai“ suformuluotas taip:

„4.1.3.1. Mišinių klasifikavimo sistema apima visas klasifikacijos kategorijas, kurios taikomos medžiagoms, t. y. 1 ūmaus poveikio [toksiškumo] kategoriją ir 1–4 lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijas. Norint pasinaudoti visais turimais duomenimis mišinio pavojams vandens aplinkai klasifikuoti, kai reikia, taikoma toliau nurodyta nuostata.

Mišinio svarbios sudedamosios dalys – tos, kurios priskiriamos 1 ūmaus toksiškumo kategorijai arba 1 lėtinio toksiškumo kategorijai ir kurių koncentracija ne mažesnė kaip 0,1 % (tūrio dalimis), ir tos, kurios priskiriamos 2, 3 ar 4 lėtinio toksiškumo kategorijai ir kurių koncentracija ne mažesnė kaip 1 % (tūrio dalimis), jeigu nedaroma prielaida (kaip ir labai toksiškų sudedamųjų dalių atveju) (žr. 4.1.3.5.5.5 skirsnį), kad mažesnės koncentracijos sudedamoji dalis vis tiek gali būti svarbi klasifikuojant mišinį dėl pavojaus vandens aplinkai. Medžiagų, priskiriamų 1 ūmaus toksiškumo kategorijai arba 1 lėtinio toksiškumo kategorijai, atveju, paprastai atsižvelgiama į (0,1/M) % koncentraciją. (M faktorių pavyzdžiai pateikiami 4.1.3.5.5.5 skirsnyje).

4.1.3.2. Pavojų vandens aplinkai klasifikavimo metodas yra pakopinis ir priklauso nuo apie patį mišinį ir jo sudedamąsias dalis turimos informacijos tipo. Taikytinas procesas pavaizduotas 4.1.2 paveiksle.

Pakopinio metodo elementai yra šie:

– išbandytais mišiniais pagrįstas klasifikavimas,

– siejimo principais pagrįstas klasifikavimas,

– klasifikuotų sudedamųjų dalių sumavimo ir (arba) adityvumo formulės taikymas.“

4 Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte „Sumavimo metodas“ nustatyta:

„4.1.3.5.5.1.1. Kai medžiaga priskiriama 1–3 lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijoms, dviejų gretimų pagrindinių kategorijų toksiškumo kriterijai skiriasi 10 kartų. Todėl dėl medžiagų, kurios priklauso didelio toksiškumo kategorijai, mišinys priskiriamas mažesnio toksiškumo kategorijai. Taigi skaičiuojant šias klasifikacijos kategorijas būtina įvertinti visas medžiagas, priskiriamas 1, 2 arba 3 lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijoms.

4.1.3.5.5.1.2. Jei mišinyje yra sudedamųjų dalių, priskiriamų 1 ūmaus poveikio [toksiškumo] kategorijai ar 1 lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijai, turi būti atkreipiamas dėmesys į tai, kad dėl tokių sudedamųjų dalių, kai jų ūmus toksiškumas yra mažesnis nei 1 mg/l ir (arba) lėtinis toksiškumas yra mažesnis nei 0,1 mg/l (jei nesparčiai suyranti), ir 0,01 mg/l (jei sparčiai suyranti), – net esant nedidelei jų koncentracijai – mišinys tampa toksiškas. Tokiu dideliu toksiškumu vandens aplinkai dažnai pasižymi veikliosios pesticidų sudedamosios medžiagos, tačiau tai gali būti tik kai kurios kitos medžiagos, pvz., metalų organiniai junginiai. Tokiu atveju, taikant įprastas bendrąsias ribines koncentracijas mišinys klasifikuojamas nepakankamai griežtai. Todėl, kaip aprašyta 4.1.3.5.5.5 skirsnyje, didelio toksiškumo sudedamosioms dalims įvertinti taikomi daugikliai.“

5 Dėl mišinių su labai toksiškomis sudedamosiomis dalimis Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5.5.1 numatyta:

„Dėl 1 ūmaus poveikio [toksiškumo] kategorijai ir 1 lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijai priskirtų sudedamųjų dalių, kurių toksiškumas yra mažesnis nei 1 mg /l, ir (arba) kurių lėtinis toksiškumas yra mažesnis nei 0,1 mg/l (jei nesparčiai suyranti) ir 0,01 mg/l (jei sparčiai suyranti) – net esant nedidelei koncentracijai – mišinys tampa toksiškas, ir taikant sudėtinio klasifikavimo metodą joms paprastai priskiriama didesnė svarba. Jei mišinio sudėtyje yra medžiagų, priskirtų 1 ūmaus arba lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijoms, taikomi tokie būdai:

– 4.1.3.5.5.3 ir 4.1.3.5.5.4 skirsniuose aprašytas pakopinis metodas pagal masės sumas, 1 ūmaus poveikio [toksiškumo] kategorijos ir 1 lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijos sudedamųjų dalių koncentraciją dauginant daugikliu, o ne tiesiog sudedant procentines dalis. Tai reiškia, kad 4.1.1

lentelės kairėje skiltyje nurodyta 1 ūmaus poveikio [toksiškumo] kategorijos medžiagos koncentracija ir 4.1.2 lentelės kairėje skiltyje nurodyta 1 lėtinio poveikio [toksiškumo] kategorijos medžiagos koncentracija dauginama iš atitinkamo daugiklio. <…>

<…>“

Faktinės bylos aplinkybės

6 Remiantis skundžiamo sprendimo 1–8 punktuose išdėstytomis faktinėmis bylos aplinkybėmis matyti, kad ATAAD yra aukštos temperatūros akmens anglių distiliacijos likutis. Ši medžiaga priskirtina prie nežinomų ar kintamos sudėties medžiagų, kurios yra sudėtinių reakcijų ar biologinių medžiagų produktas (toliau – UVCB medžiagos).

7 2010 m. rugsėjo mėn. Nyderlandų Karalystė Europos cheminių medžiagų agentūrai (ECHA) pateikė dokumentus, kuriuose siūloma ATAAD priskirti prie 1A kategorijos kancerogeninių (H350), 1B kategorijos mutageninių (H340), 1B kategorijos toksiškų reprodukcijai (H360FD), 1 kategorijos ūmaus toksiškumo vandens aplinkai (H400) ir 1 kategorijos lėtinio toksiškumo vandens aplinkai (H410) medžiagų.

8 2013 m. spalio 2 d. Komisija priėmė ginčijamą reglamentą. Pagal šio reglamento 1 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktį ir b punkto i papunktį, aiškinamus atsižvelgiant į to reglamento II ir IV priedus, ATAAD klasifikuojamas būtent kaip 1 kategorijos ūmaus toksiškumo vandens aplinkai medžiaga (H400) ir 1 kategorijos lėtinio toksiškumo vandens aplinkai medžiaga (H410). Remiantis to reglamento 3 straipsnio 3 dalimi, ši klasifikacija taikoma nuo 2016 m. balandžio 1 d.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

9 *Bilbaína de Alquitranes SA*, *Deza a.s.*, *Industrial Química del Nalón SA*, *Koppers Denmark A/S*, *Koppers UK Ltd*, *Koppers Netherlands BV*, *Rütgers basic aromatics GmbH*, *Rütgers Belgium NV*, *Rütgers Poland Sp. z o.o.*, *Bawtry Carbon International Ltd*, *Grupo Ferroatlántica SA*, *SGL Carbon GmbH* (Vokietija), *SGL Carbon GmbH* (Austrija), *SGL Carbon*, *SGL Carbon SA*, *SGL Carbon Polska S.A.*, *ThyssenKrupp Steel Europe AG* ir *Tokai erftcarbon GmbH* (toliau – *Bilbaína* ir kt.) pareiškė ieškinį dėl ginčijamo reglamento panaikinimo ir jam pagrįsti pateikė tris pagrindus, iš kurių antrasis susijęs su Komisijos padaryta akivaizdžia vertinimo klaida dėl ATAAD toksiškumo lygio.

10 Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas iš esmės nusprendė, kad Komisija padarė tokią klaidą, nes nesilaikė pareigos įvertinti visus susijusius veiksnius ir aplinkybes, kad tinkamai atsižvelgtų į ATAAD sudėtyje esančius policiklinius aromatinius angliavandenilius ir jų cheminį poveikį.

11 Taigi Bendrasis Teismas pritarė ieškinio antrojo pagrindo antrai daliai ir panaikino ginčijamą reglamentą tiek, kiek jame ATAAD klasifikuojama kaip 1 kategorijos ūmaus toksiškumo vandens aplinkai medžiaga (H400) ir 1 kategorijos lėtinio toksiškumo vandens aplinkai medžiaga (H410).

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

12 Komisija Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, grąžinti bylą nagrinėti Bendrajam Teismui ir atidėti bylinėjimosi išlaidų šioje instancijoje klausimo nagrinėjimą.

13 *Bilbaína ir kt.* prašo Teisingumo Teismo atmesti apeliacinį skundą arba grąžinti bylą nagrinėti Bendrajam Teismui ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi apeliaciniame procese išlaidas net ir tuo atveju, jei apeliaciniams skundui būtų iš dalies pritarta.

14 ECHA Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, grąžinti bylą nagrinėti Bendrajam Teismui ir atidėti bylinėjimosi išlaidų šioje instancijoje klausimo nagrinėjimą.

15 Danijos vyriausybė Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą ir grąžinti bylą nagrinėti Bendrajam Teismui.

16 Vokietijos vyriausybė Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, grąžinti bylą nagrinėti Bendrajam Teismui ir atidėti bylinėjimosi išlaidų šioje instancijoje klausimo nagrinėjimą.

17 Nyderlandų vyriausybė Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą.

18 2016 m. liepos 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutartimi *Komisija / Bilbaína de Alquitranes ir kt.* (C-691/15 P-R, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:597) buvo atmestas 2016 m. kovo 24 d. *Bilbaína ir kt.* pateiktas prašymas atidėti ginčijamo reglamento įgyvendinimą.

Dėl apeliacinio skundo

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su nemotyvavimu

Šalių argumentai

19 Komisija teigia, kad skundžiamo sprendimo 31–34 punktuose išdėstyti motyvai neatitinka sprendimo motyvams keliamų reikalavimų, nes yra prieštaringi arba migloti. Ji teigia, kad remiantis šiais motyvais negalima suprasti, ar Bendrasis Teismas panaikino ginčijamą reglamentą dėl to, kad Komisija taikė sumavimo metodą, ar dėl to, kad ji šį metodą taikė klaidingai.

20 Skundžiamo sprendimo 34 punkte Bendrasis Teismas lyg ir kaltino Komisiją, kad ši veikiau rėmėsi ATAAD sudedamųjų dalių savybėmis, o ne šios medžiagos, kaip visumos, savybėmis, ir taip nurodė, kad sumavimo metodas buvo pasirinktas klaidingai. Kita vertus, to sprendimo 22 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad *Bilbaína ir kt.* suformuluotas pagrindas susijęs su šio metodo taikymo principu. Be to, to sprendimo 32 ir 33 punktuose Bendrasis Teismas nurodė, kad taikydama sumavimo metodą Komisija turėjo atsižvelgti į mažą medžiagos, kaip visumos, tirpumą.

21 *Bilbaína ir kt.* ginčija Komisijos argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

22 Remiantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija galima teigti, kad Bendrajam Teismui nustatyta pareiga motyvuoti reiškia, kad jis privalo aiškiai ir nedviprasmiškai išdėstyti argumentus, kuriais rėmėsi, kad suinteresuotieji asmenys galėtų suprasti priimto sprendimo pagrindimą, o Teisingumo Teismas – vykdyti teisminę kontrolę (be kita ko, žr. 2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisija*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6, 372 punktą ir 2017 m. birželio 1 d. Nutarties *Universidad Internacional de la Rioja / EUIPO*, C-50/17 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2017:415, 12 punktą).

23 Skundžiamo sprendimo 30 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, „kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą dėl to, kad ATAAD klasifikavo kaip 1 kategorijos ūmaus toksiškumo vandens aplinkai medžiagą (H400) ir 1 kategorijos lėtinio toksiškumo vandens aplinkai medžiagą (H410), remdamasi jos sudedamosiomis dalimis, ir taip neįvykdė pareigos įvertinti visus reikšmingus veiksnius ir aplinkybes, kad būtų galima tinkamai atsižvelgti į ATAAD sudėtyje esančias šešiolika sudedamųjų dalių [policiklinius aromatinius angliavandenilius] ir jų cheminį poveikį“.

24 Remiantis to sprendimo 31–34 punktais darytina išvada, kad Bendrasis Teismas nusprendė, jog nei Komisija, nei ECHA negalėjo įrodyti, kad „Komisija atsižvelgė į tai, jog, remiantis [prie ECHA rizikos vertinimo komiteto nuomonės pridėto] aiškinamojo dokumento 1.3 punktu „Fizikinės cheminės savybės“, ATAAD sudedamosios dalys gali būti išleidžiamos iš ATAAD tik ribotais kiekiais ir kad ta medžiaga labai stabili“.

25 Šis vertinimas grindžiamas dviem aspektais. Pirmasis išdėstytas skundžiamo sprendimo 33 punkte ir susijęs su aplinkybe, kad, remiantis ECHA rizikos vertinimo komiteto (toliau – RVK) nuomone ir prie šios nuomonės pridėtu aiškinamuoju dokumentu, negalima teigti, jog buvo atsižvelgta į mažą ATAAD tirpumą vandenyje. Antrasis aspektas, kuris išdėstytas to sprendimo 34 punkte, yra konstatavimas, kad ATAAD klasifikavimas grindžiamas prezumpcija, jog šešiolika sudedamųjų dalių, kurios sudaro 9,2 % ATAAD, gali ištirpti vandenyje, nors, remiantis prie RVK pridėtu aiškinamuoju dokumentu, šios medžiagos tirpumo vandenyje maksimalus lygis yra 0,0014 %.

26 Skundžiamo sprendimo 31–34 punktai grindžiami motyvavimu, kuris aiškiai ir nedviprasmiškai atskleidžia, jog Bendrasis Teismas nemanė, kad priimdama ginčijamą reglamentą Komisija klaidingai pasirinko taikyti sumavimo metodą. Kadangi remdamasis to sprendimo 31–34 punktuose išdėstytais motyvais Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą taikydama sumavimo metodą, galima daryti išvadą, kad jis pakankamai motyvavo sprendimą.

27 Taigi pirmasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl antrojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 1272/2008 pažeidimu

28 Apeliacinio skundo antrasis pagrindas sudarytas iš dviejų dalių. Šio pagrindo pirma dalis grindžiama prielaida, kad Bendrasis Teismas nusprendė, jog Komisija klaidingai pasirinko taikyti sumavimo metodą. Vis dėlto, kadangi, kaip nuspręsta šio sprendimo 26 punkte, ši prielaida yra klaidinga, pirmoji dalis turi būti iš karto atmesta. Todėl reikia nagrinėti tik antrojo pagrindo antrą dalį.

Šalių argumentai

29 Antrojo pagrindo antroje dalyje Komisija kritikuoja motyvus, kuriais pasirėmęs skundžiamo sprendimo 31–34 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

30 Komisija teigia, kad ATAAD, kaip visumos, tirpumo vertinimas yra nesuderinamas su sumavimo metodu, kuris grindžiamas šios medžiagos sudedamųjų dalių analize. Ji teigia, kad prielaida, jog medžiagos sudedamosios dalys tirpsta vandenyje, yra neatsiejama nuo sumavimo metodo. Todėl taikant šį metodą preziumuojama, kad sudedamosios dalys yra visiškai tirpios, nes jų tirpumas jau iš anksto įtrauktas vertinant jų toksiškumą. Tai, kad visos šešiolika šiuo atveju vertinamų sudedamųjų dalių sudaro tik 9,2 % ATAAD, neturi reikšmės, nes taikant šį metodą nereikalaujama nei atsižvelgti į didelį sudedamųjų dalių skaičių, nei į tai, kad sudedamosios dalys, į kurias atsižvelgiama, sudarytų didžiąją dalį medžiagos. Svarbu tik patikrinti (taikant sumavimo metodą), ar pasiektos Reglamente Nr. 1272/2008 nustatytos ribos, o Komisija šiuo atveju neturi nė menkiausios diskrecijos. Todėl, jos teigimu, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai kaltino Komisiją, kad ši neįvertinto Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte nustatytame sumavimo metode nenumatytų aspektų.

31 Pasak *Bilbaína ir kt.*, kadangi ATAAD tirpumas vandenyje yra mažas, Bendrajam Teismui pagrįstai kilo klausimas, ar sumavimo metodo taikymas yra tinkamas sprendimas. Tai, kad Komisija save apribojo ir taikė procedūrą, pagal kurią negali įvertinti faktinių aplinkybių, paneigiančių teorinę prielaidą, kurios primygtinai laikosi, kelia pavojų, jog bus gauti absurdiški, neteisingi ir moksliškai nepagrįsti rezultatai.

32 Danijos ir Vokietijos vyriausybės pritaria Komisijos taikytai metodikai. Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte nereikalaujama atsižvelgti į mišinio, kaip visumos, tirpumą, priešingai, nei skundžiamame sprendime nusprendė Bendrasis Teismas.

Teisingumo Teismo vertinimas

33 Apeliacinio skundo antrojo pagrindo antroje dalyje keliamas klausimas, ar taikydama sumavimo metodą, kad nustatytų, ar UVCB medžiaga priskiriama prie ūmaus ir lėtinio toksiškumo vandens aplinkai kategorijų, Komisija privalo vertinimą apriboti tik tais aspektais, kurie konkrečiai išvardyti Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte, ir neatsižvelgti į jokius kitus, ar, atvirkščiai, laikydamasi rūpestingumo pareigos ji privalo kruopščiai ir nešališkai išnagrinėti kitus aspektus, kurie, nors ir nėra konkrečiai nurodyti šiose nuostatose, yra reikšmingi.

34 Šiuo klausimu reikia priminti, kaip Bendrasis Teismas iš esmės nusprendė skundžiamo sprendimo 23 punkte, jog tam, kad Komisija galėtų klasifikuoti cheminę medžiagą pagal Reglamentą Nr. 1272/2008, ir atsižvelgiant į sudėtingus mokslo ir techninius vertinimus, kuriuos ji turi atlikti, jai turi būti suteikta didelė diskrecija (2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés / Komisija*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, 75 punktas ir 2011 m. liepos 21 d. Sprendimo *Etimine*, C-15/10, EU:C:2011:504, 60 punktas).

35 Vis dėlto naudojimuisi šia diskrecija taikoma teisminė kontrolė. Konkrečiai kalbant, kai šalis teigia, kad kompetentinga institucija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, Europos Sąjungos teismas turi patikrinti, ar ši institucija kruopščiai ir nešališkai išnagrinėjo visus reikšmingus konkretaus atvejo aspektus, kuriais grindžiamas tas vertinimas (be kita ko, žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, EU:C:1991:438, 14 punktą; 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés / Kamisija*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, 77 punktą; 2008 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Nyderlandai / Komisija*, C-405/07 P, EU:C:2008:613, 56 punktą ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Gowan Comércio Internacional e Serviços*, C-77/09, EU:C:2010:803, 57 punktą). Ši rūpestingumo pareiga iš tiesų yra neatsiejama nuo gero administravimo principo ir apskritai taikoma Sąjungos institucijų veiksmams (2017 m. balandžio 4 d. Sprendimo *Ombudsmenas / Staelen*, C-337/15 P, EU:C:2017:256, 34 punktas; taip pat šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 29 d. Sprendimo *Komisija / Estija*, C-505/09 P, EU:C:2012:179, 95 punktą).

36 Šioje byloje neginčytina, kad UVCB medžiagos klasifikavimas pagal keliamą pavojų vandens aplinkai turi būti nustatytas pagal Reglamento Nr. 1272/2008, reglamentuojančio mišinių klasifikaciją, nuostatas. Šio reglamento I priedo 4.1.3.2 punkte nustatyta:

„Pavojų vandens aplinkai klasifikavimo metodas yra pakopinis ir priklauso nuo apie patį mišinį ir jo sudedamąsias dalis turimos informacijos tipo. <…>

Pakopinio metodo elementai yra šie:

– išbandytais mišiniais pagrįstas klasifikavimas,

– siejimo principais pagrįstas klasifikavimas,

– klasifikuotų sudedamųjų dalių sumavimo ir (arba) adityvumo formulės taikymas.“

37 Šiame punkte šių trijų metodų prioritetiškumas išdėstytas mažėjimo tvarka. Jeigu, kaip ir šiuo atveju, remiantis turimais duomenimis negalima taikyti dviejų pirmųjų metodų, UVCB medžiagos klasifikavimas turi būti nustatytas taikant sumavimo metodą pagal Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte nustatytą tvarką.

38 Ūmaus toksiškumo 1 kategorijos ir lėtinio toksiškumo 1 kategorijos atveju šis metodas iš esmės reiškia prie šių kategorijų priskiriamų sudedamųjų dalių koncentracijų, padaugintų iš M faktoriaus, sumos apskaičiavimą. M faktorius didėja viena magnitude, kuri yra atvirkščiai proporcinga nagrinėjamos medžiagos toksiškumui, kad būtų atspindėtas faktas, jog dėl prie šių pavojingumo kategorijų priskiriamų medžiagų „net esant nedidelei koncentracijai mišinys tampa toksiškas, ir taikant sudėtinio klasifikavimo metodą joms paprastai priskiriama didesnė svarba“, kaip nustatyta Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5.5.1 punkte. Jei koncentracijų, kurioms pritaikytas M faktoriaus svertas, suma yra didesnė arba lygi 25 %, vertinama medžiaga klasifikuojama kaip 1 kategorijos ūmaus toksiškumo arba 1 kategorijos lėtinio toksiškumo medžiaga.

39 Iš tikrųjų Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte nenumatyta remtis kitais kriterijais nei tie, kurie aiškiai nurodyti šioje nuostatoje. Vis dėlto reikia konstatuoti, kad jokioje nuostatoje aiškiai nedraudžiama vertinti kitų aspektų, kurie gali turėti reikšmės UVCB medžiagos klasifikavimui.

40 Be to, reikia atsižvelgti į 4.1.3.5.5 punkto kontekstą.

41 Remiantis Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.1 punktu, šio sprendimo 38 punkte trumpai apibūdintas požiūris, kurio laikomasi klasifikuojant mišinius, kai reikia, taikomas „norint pasinaudoti visais turimais duomenimis mišinio pavojams vandens aplinkai klasifikuoti“. Kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 73 punkte, žodžių junginių „kai reikia“ (*where appropriate* – šio punkto redakcijoje anglų kalba) ir „visais turimais duomenimis“ vartojimas paneigia aiškinimą, kad bet kokiomis aplinkybėmis neturėtų būti vertinama kita informacija nei ta, kuri aiškiai nurodyta sumavimo metodo apraše.

42 Beje, remiantis Reglamento Nr. 1272/2008 4–8 konstatuojamosiomis dalimis darytina išvada, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino „prisidėti prie klasifikavimo bei ženklinimo kriterijų suderinimo pasauliniu mastu ne tik JT lygiu, bet ir į Bendrijos teisę įtraukiant tarptautiniu lygiu suderintus GHS kriterijus“. Šiuo tikslu aptariamo reglamento I priede beveik identiškai pateikiamos GHS nuostatos.

43 Kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 79 punkte, remiantis pačiu GHS tekstu, ypač jo 9 priedu „Pavojų vandens aplinkai vadovas“, darytina išvada, kad nurodytas metodas, skirtas nustatyti medžiagų keliamų pavojų vandens aplinkai klasifikacijai, yra subtilus būtent dėl to, kad „medžiagos terminas apima plačią paletę cheminių produktų, iš kurių didelę dalį labai sunku klasifikuoti pagal griežtais kriterijais grindžiamą sistemą“. Taigi šiame dokumente pabrėžiamos „net ekspertams sudėtingos aiškinimo problemos“ dėl, be kita ko, vadinamųjų „sudėtingų ar sudėtinių medžiagų“, kurių „biologinio skaidymo, biologinio kaupimosi, dalijimosi koeficiento ir tirpumo vandenyje savybės kelia aiškinimo problemų, nes kiekviena mišinio sudedamoji dalis gali elgtis skirtingai“, klasifikacijos.

44 Šio dokumento autoriai taip tikėjosi atkreipti dėmesį į ribojimus, būdingus GHS numatytiems metodiniams pavojų vandens aplinkai klasifikavimo kriterijams, kiek tai susiję su tam tikromis medžiagomis, pasižyminčiomis sudėtingumu, stabilumu ar mažu tirpumu vandenyje.

45 Sąjungos teisės aktų leidėjas GHS nuostatas integravo į Reglamento Nr. 1272/2008 I priedą ir neišreiškė ketinimo nesilaikyti šio metodo. Tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas, integravęs GHS į Reglamentą Nr. 1272/2008, neatsižvelgė į šiuos metodinius ribojimus.

46 Griežtas ir automatinis sumavimo metodo taikymas visomis aplinkybėmis gali lemti UVCB medžiagos, kurios sudedamosios dalys mažai žinomos, toksiškumo vandens aplinkai nuvertinimą. Toks rezultatas negalėtų būti laikomas suderinamu su aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos tikslu, kurio siekiama Reglamento Nr. 1272/2008.

47 Taigi reikia pripažinti, jog taikydama sumavimo metodą, kad nustatytų, ar UVCB medžiaga priskiriama prie ūmaus ir lėtinio toksiškumo vandens aplinkai kategorijų, Komisija neprivalo vertinimo apriboti tik tais aspektais, kurie konkrečiai išvardyti Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte, ir

neatsižvelgti į jokius kitus aspektus. Laikydamasi nustatytos rūpestingumo pareigos Komisija privalo kruopščiai ir nešališkai išnagrinėti kitus aspektus, kurie, nors ir nėra aiškiai nurodyti minėtose nuostatose, yra reikšmingi.

48 Šiuo atveju Komisija, palaikoma ECHA ir Danijos bei Vokietijos vyriausybių, tvirtina, kad ATAAD mažas tirpumas neturi reikšmės taikant sumavimo metodą. Ji teigia, kad taikant sumavimo metodą netiesiogiai atsižvelgiama į sudedamųjų dalių, priskiriamų prie „ūmaus toksiškumo“ ir „lėtinio toksiškumo“ pavojų vandens aplinkai kategorijų, tirpumą.

49 Klausimas, ar ATAAD mažas tirpumas gali būti laikomas reikšmingu ir dėl to privaloma jį įvertinti klasifikuojant šios medžiagos keliamus pavojus vandens aplinkai, yra faktinių aplinkybių teisinio kvalifikavimo klausimas ir į jį atsakyti kompetenciją turi Teisingumo Teismas, atlikdamas kontrolę apeliaciniame procese.

50 Skundžiamo sprendimo 28 punkte nurodytas motyvas, kad „siekiant nustatyti, jog medžiaga patenka į ūmaus ar lėtinio toksiškumo kategorijas, būtent ši medžiaga, o ne tik jos sudedamosios dalys turi atitikti klasifikavimo kriterijus“, yra neginčijamas.

51 Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 4.1.3.5.5 punkte nurodytas klasifikavimo metodas grindžiamas prielaida, kad vertinamos sudedamosios dalys yra 100 % tirpios. Remiantis šia prielaida, šis sumavimo metodas taikomas, kai sudedamųjų dalių koncentracijos lygis yra toks, kuriam esant negali būti pasiekta 25 % riba, ir apima sudedamųjų dalių, priskiriamų prie ūmaus ar lėtinio toksiškumo kategorijų, koncentracijų, kurioms kiekvienai taikomas M faktoriaus svertas pagal jų toksiškumo profilį, sumos apskaičiavimą.

52 Vis dėlto šiam metodui būdinga tai, kad jis tampa nebepatikimas tais atvejais, kai sudedamųjų dalių svertinė suma viršija 25 % ribą atitinkantį koncentracijos lygį mažesne proporcija nei santykis tarp vertinamos medžiagos, kaip visumos, tirpumo lygio ir hipotetinio 100 % tirpumo lygio. Tokiais atvejais tampa įmanoma, kad sumavimo metodas tam tikrais konkrečiais atvejais gali lemti aukštesnį ar žemesnį rezultatą už lygį, atitinkantį teisės aktuose nustatytą 25 % ribą, nelygu, ar atsižvelgiama į sudedamųjų dalių, ar į medžiagos, kaip visumos, hipotetinį tirpumo lygį.

53 Neginčijama, jog remiantis prie RVK nuomonės pridėtos atskaitos I priede esančia lentele 7.6.2 galima teigti, kad, pirma, pagal sumavimo metodą gaunamas 14521 % rezultatas, ir, antra, kad šis rezultatas yra 581 kartą didesnis už reikalaujamą minimalų lygį, kad būtų pasiekta 25 % riba, po to, kai pritaikomas M faktorių svertas. Taip pat neginčijama, kad remiantis šio dokumento 1.3 punktu „Fizikinės cheminės savybės“ darytina išvada, kad ATAAD maksimalus tirpumo vandenyje lygis buvo 0,0014 %, t. y. maždaug 71 000 kartų žemesnis nei hipotetinis 100 % tirpumo lygis, taikomas vertinamoms sudedamosioms dalims.

54 Taigi Bendrasis Teismas, neiškraipęs faktinių aplinkybių ir nepadaręs jų teisinio kvalifikavimo klaidos, skundžiamo sprendimo 34 punkte nusprendė, jog „darydama prielaidą, kad visos šios [sudedamosios dalys] tirpsta vandenyje, Komisija iš esmės pagrindė nagrinėjamą klasifikaciją prielaida, kad vandenyje galėtų ištirpti 9,2 % ATAAD. Tačiau, kaip matyti iš [prie RVK nuomonės pridėto] aiškinamojo dokumento 1.3 punkto, tokia vertė nėra realistiška atsižvelgiant į tai, kad didžiausias tirpumas yra 0,0014 %.“

55 To sprendimo 32 punkte konstatavęs, kad „nei Komisija, nei ECHA negalėjo įrodyti <…>, jog <…> Komisija įvertino tai, kad, remiantis [prie RVK nuomonės pridėto] aiškinamojo dokumento 1.3 punktu „Fizikinės cheminės savybės“, ATAAD sudedamosios dalys galėjo būti ekstrahuotos iš ATAAD tik ribotai ir kad ši medžiaga yra labai stabili“, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai to sprendimo 30 punkte konstatavo, kad „Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą dėl to, kad klasifikuodama ATAAD kaip 1 kategorijos ūmaus toksiškumo vandens aplinkai medžiagą (H 400) ir 1 kategorijos

lėtinio toksiškumo vandens aplinkai medžiagą (H 410) jos sudedamųjų dalių pagrindu ji nesilaikė pareigos įvertinti visus reikšmingus aspektus ir aplinkybes, kad būtų galima tinkamai atsižvelgti į šešiolikos sudedamųjų dalių buvimo lygį <…> ATAAD ir jų cheminį poveikį“.

56 Taigi antrasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su teisminės kontrolės ribų pažeidimu ir įrodymų iškraipymu

57 Komisija teigia, kad ginčijamą reglamentą priėmė remdamasi įvairiais mokslo duomenimis. Tai labai sudėtingi duomenys, kurie pagrindžia sumavimo metodo taikymą. Skundžiamo sprendimo 34 punkte Bendrasis Teismas iš didelio kiekio mokslo ir techninių duomenų išskyrė tik sakinį, kuriame teigiama, jog 9,2 % ATAAD gali ištirpti vandenyje, kad paneigtų Komisijos vertinimą. Tačiau šis aspektas būdingas sumavimo metodui. Minėtame 34 punkte nusprendęs, kad ATAAD, kaip visumos, maksimalus tirpumo lygis yra 0,0014 %, Bendrasis Teismas Komisijos vertinimą pakeitė savuoju. Be to, taip elgdamasis Bendrasis Teismas iškraipė įrodymus, kuriais remiantis buvo priimtas ginčijamas reglamentas.

58 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad šis trečiasis apeliacinio skundo pagrindas grindžiamas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu. Skundžiamo sprendimo 34 punkte Bendrasis Teismas nepakeitė Sąjungos institucijų vertinimo savuoju mokslinio ir teisinio pobūdžio faktinių aplinkybių vertinimu. Pagal suformuotą jurisprudenciją dėl teisminės kontrolės apimties, kuri priminta šio sprendimo 35 punkte, Bendrojo Teismo vertinimas, grindžiamas prie RVK nuomonės pridėtame aiškinamajame dokumente pateiktais duomenimis, išimtinai susijęs su procesiniu klausimu, kurio esmė nustatyti, ar klasifikuodama ATAAD Komisija laikėsi pareigos įvertinti visus reikšmingus duomenis ir aplinkybes.

59 Taigi trečiąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

60 Atsižvelgiant į visus išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad turi būti atmestas visas apeliacinis skundas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

61 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

62 Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalyje, taip pat taikomoje apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, numatyta, kad į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas

63 Procedūros reglamento 184 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad jeigu pirmojoje instancijoje įstojusi į bylą šalis dalyvauja procese, Teisingumo Teismas gali nuspręsti, kad ji padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

64 Kadangi *Bilbaína ir kt.* prašė priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, o pastaroji bylą pralaimėjo, ji turi padengti ne tik savo, bet ir *Bilbaína ir kt.* patirtas bylinėjimosi išlaidas, įskaitant susijusias su procesu dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, kuris baigėsi priimta 2016 m. liepos 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutartimi *Komisija / Bilbaína de Alquitranes ir kt.* (C-691/15 P-R, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:597).

65 Danijos Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika ir Nyderlandų Karalystė, į bylą apeliaciniame procese įstojusios šalys, padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

66 ECHA, įstojusi į bylą pirmojoje instancijoje šalis, padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

67 *GrafTech Iberica SL*, įstojusi į bylą pirmojoje instancijoje šalis, dalyvavusi žodinėje proceso dalyje ir nereikalavusi priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidų, padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti apeliacinį skundą.**

2. **Europos Komisija padengia ne tik savo, bet ir *Bilbaína de Alquitranes SA*, *Deza, a.s.*, *Industrial Química del Nalón SA*, *Koppers Denmark A/S*, *Koppers UK Ltd*, *Koppers Netherlands BV*, *Rütgers basic aromatics GmbH*, *Rütgers Belgium NV*, *Rütgers Poland Sp. z o.o.*, *Bawtry Carbon International Ltd*, *Grupo Ferroatlántica SA*, *SGL Carbon GmbH* (Vokietija), *SGL Carbon GmbH* (Austrija), *SGL Carbon*, *SGL Carbon SA*, *SGL Carbon Polska S.A.*, *ThyssenKrupp Steel Europe AG* ir *Tokai erftcarbon GmbH* bylinėjimosi išlaidas, įskaitant susijusias su procesu dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, kuriame priimta 2016 m. liepos 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutartis** *Komisija / Bilbaína de Alquitranes ir kt.* (C-691/15 P-R, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:597).

3. **Danijos Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika ir Nyderlandų Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

4. ***GrafTech Iberica SL* ir Europos cheminių medžiagų agentūra padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.